

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor BHOS
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum: 13 november 2018
Kenmerk: 2018/MR/mv/086
Onderwerp: Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking 2019

Geachte leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,

In week 48 staat de behandeling van de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en op 15 november het AO Handel gepland. Voor deze debatten vraagt FME dat ruim 2.200 bedrijven vertegenwoordigt aandacht voor het versterken van de internationale concurrentiepositie van de technologische industrie, zodat zij haar bijdrage aan wereldwijde maatschappelijke uitdagingen kan vergroten.

Nederlandse technologiebedrijven zijn wereldspelers, die samen bijna de helft (84 miljard euro) van hun jaaromzet van 184 miljard euro in het buitenland verdienen. Ze een onmisbare motor van onze economie. Deze positie is door bedreigingen van protectionisme en een ongelijk mondiaal speelveld niet vanzelfsprekend. Daarom vragen wij uw aandacht voor de volgende speerpunten:

1. Slagvaardige ondersteuning voor bedrijven die internationaal ondernemen of dat ambiëren,
2. Eerlijke wereldhandel,
3. Succesvolle internationale innovatie,
4. Maximale benutting van Nederlandse technologie bij maatschappelijke uitdagingen wereldwijd.

Slagvaardige ondersteuning op maat

Wil ondersteuning resultaat hebben moet het allereerst maatwerk zijn, rekening houdend met de specifieke behoeften van ondernemers en de fase waarin zij zich bevinden. In het Nederlandse handelsbeleid wordt het belang van maatwerk meer en meer erkend, maar ligt de nadruk op verschillen tussen sectoren en landen/regio's. Meer aandacht is nodig voor de uiteenlopende fasen van internationalisering waarin bedrijven kunnen zitten. Bedrijven die zich nog aan het oriënteren zijn op een markt hebben andere behoeften dan bedrijven die klanten al in het vizier hebben of bedienen. FME onderstreept het belang dat in het beleid meer aandacht is voor het MKB, maar waarschuwt dat we hierin niet doorschieten. FME benadrukt het belang van het Nederlandse ecosysteem, waarin MKB en grote bedrijven nauw samenwerken. Laten we oog hebben voor het feit dat het MKB veelal in het kielzog van grote bedrijven de grens overgaat.

FME vraagt uw commissie bij de minister erop aan te dringen om in de dienstverlening ook maatwerk te leveren gebaseerd op de 'klantreis' van de ondernemer. Ook moet ondersteuning vanuit een ketenbenadering worden ingericht en daarmee ook grote bedrijven expliciet worden bediend.

Eerlijke wereldhandel

Eerlijke en vrije handel staat aan de basis van een gezonde internationale concurrentiepositie. Een goed functionerende Europese interne markt dient als springplank naar groeiemarkten buiten Europa. Nederland is als handelsland bij uitstek gebaat bij open grenzen, en moet zich zorgen maken over de huidige trends van toenemend protectionisme en verdeling binnen de EU. Nederlandse bedrijven ondervinden bovendien dat hun Europese concurrenten door eigen overheden worden bevoordeeld, zie voorbeeld kader hieronder. Nederland moet zich daarom sterk maken voor een goed functionerende WTO en optimale samenwerking binnen de EU – gericht op eerlijke handel binnen én buiten Europa.

Voorbeeld: FME-leden die dual use goederen exporteren, en daarom exportvergunningplichtig zijn, merken dat Europese afspraken in de lidstaten niet eenduidig worden opgevat. Zo gebeurt het dat hun vergunningsaanvraag door de Nederlandse overheid wordt afgewezen, terwijl hun concurrent in een andere lidstaat voor eenzelfde product/technologische oplossing van hun overheid wel een vergunning krijgt.

FME vraagt uw commissie bij de minister erop aan te dringen aandacht te hebben voor de nieuwe politieke werkelijkheid waarin oneerlijke handelspraktijken oprukken en de Europese interne markt onder druk staat, en dit te verwerken in het handelsbeleid. Hierbij moet Nederland:

- *zich via de EU inzetten voor hervorming van de WTO en een krachtig Europees antwoord op landen die handelsbarrières opwerpen in strijd met WTO-regels;*
- *als ‘founding father’ van de EU de eenheid tussen lidstaten proactief stimuleren;*
- *zich via de EU inzetten voor eenduidige toepassing en handhaving van Europese wet- en regelgeving om oneerlijke concurrentie te voorkomen.*

Succesvolle internationale innovatie

Nederland is het op één na meest innovatieve land ter wereld en de technologische industrie levert een belangrijke bijdrage aan deze positie. Innovatie is steeds vaker een internationaal proces, en niet eenvoudig, zeker niet voor de midden- en kleine industrie. Door gerichte ondersteuning van samenwerking kunnen kansen worden vergroot. In tegenstelling tot omringende landen is Nederland vooral afhankelijk van Europese instrumenten om bilaterale innovatiesamenwerking te stimuleren. Dit zorgt voor een ongelijk speelveld voor Nederlandse bedrijven en maakt ons afhankelijk van buitenlandse middelen en agenda's.

FME vraagt uw commissie bij de minister erop aan te dringen haar collega van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor te stellen om het innovatiebeleidsinstrumentarium uit te breiden met een stimuleringsregeling voor bilaterale innovatiesamenwerking.

Nederlandse technologie bij mondiale maatschappelijke uitdagingen

Technologie is dé gamechanger bij het oplossen van grote maatschappelijke uitdagingen. FME wil die bijdrage maximaliseren door kansen voor de sector én de samenleving beter te benutten. Maar innovatieve oplossingen vragen om technische doorbraken, en dus om langdurige innovatietrajecten met onzeker rendement. In opkomende markten is de nood het hoogst, maar is zakendoen door grote armoede en politieke instabiliteit vaak zeer risicovol. Dit soort projecten hebben daarom doorgaans meer moeite met het verkrijgen van exportfinanciering. Een goed functionerend exportfinancieringsinstrumentarium is daarom essentieel.

FME vraagt uw commissie bij de minister erop aan te dringen passende financieringsmogelijkheden voor risicovolle innovatieve projecten te bieden om Nederlandse technologische oplossingen maximaal in te kunnen zetten voor oplossing van SDGs. Daarvoor is het nodig dat Nederland ten aanzien van exportfinanciering en exportkredietverzekering meer risico's neemt en betere toegang voor het MKB tot dit instrumentarium organiseert. Bovendien moet de overheid zelf het beste voorbeeld geven en meer als 'launching customer' voor de industrie op te treden.

De komende jaren liggen er veel kansen voor de technologische industrie bij de export. Om die kansen te grijpen moeten we continu het handelsbeleid blijven verbeteren. Maar dit kunnen wij niet alleen. Dit eist aandacht van alle partners in het kabinet. Wij vragen u daarom bovenstaande punten te betrekken in de behandeling van de Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking begroting van 2019. Ik ben graag bereid de voorstellen nader toe te lichten. Laten we vooral ook kijken hoe we in gezamenlijkheid verder op kunnen trekken. Mochten er naar aanleiding hiervan vragen zijn, kan je contact opnemen met Marline Kester, Public Affairs adviseur van FME, via marline.kester@fme.nl of 06 27346611.

Met vriendelijke groet,

Ineke Dezentjé Hamming-Bluemink
Voorzitter